



CrnaGora  
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,  
81000 Podgorica, Crna Gora  
tel: +382 20 242 835  
fax: +382 20 224 450  
www.mif.gov.me

Br: 02-03-19473/1

Podgorica, 20.12.2019. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA**  
**- n/r državne sekretarke, g-đe Dragane Čenić -**

Poštovana gospođo Čenić,

Na osnovu Vašeg akta broj: 112-282/58 od 03.12.2019. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2020. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

**MIŠLJENJE**

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da su za sprovođenje Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2020. godinu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore u ukupnom iznosu od 531.737,00€ i to za: kvalitet vazduha iznos od 271.737,00€, alergeni polen suspendovan u vazduhu 5.000,00€, sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu iznos od 30.000,00€, stanje ekosistema priobalnog mora iznos od 100.000,00€, stanje biodiverziteta iznos od 60.000,00€, buka u životnoj sredini 25.000,00€, stanje radioaktivnosti iznos od 35.000,00€, vanredni monitoring aktivnosti iznos od 5.000,00€.

Sredstva potrebna za sprovođenje dostavljenog materijala planiranju se u okviru budžeta potrošačke jedinice Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija načelno nema primjedbi na *Predlog programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2020. godinu*, uz obavezu da se implementacija programa monitoringa uklopi u sredstva planirana Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2020. godinu Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

S poštovanjem,



**MINISTAR**  
Darko Radunović

## IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2020. godinu

## 1. Definisane problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Monitoring životne sredine predstavlja sistematsko mjerenje i ispitivanje parametara kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine. Na osnovu dostupnih podataka sa mjernih mjesta o stanju životne sredine dobija se jasan uvid u promjene kvaliteta i kvantiteta životne sredine, emisije zagađujućih materija i korišćenje prirodnih resursa. Rezultati koji se dobiju sprovođenjem monitoringa čine osnovu za ocjenu ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori i izradu godišnje informacije o stanju životne sredine.
- Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2020. godinu obuhvata šest programa: kvalitet vazduha, program monitoringa alergena polena u vazduhu, sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu, stanje ekosistema priobalnog mora Crne Gore, stanje biodiverziteta, buka i radioaktivnost u životnoj sredini.
- Za adekvatno vođenje politike životne sredine i definisanje mjera za unaprjeđenje stanja iste, neophodni su podaci o stanju životne sredine. Takođe, javnost i nadležne institucije moraju biti informisani o stanju životne sredine i problemima koji postoje, kako bi se na najefikasniji način pristupilo njihovom rješavanju. Upravo zato se na osnovu rezultata monitoringa izrađuje Informacija o stanju životne sredine.
- Posljedice problema su gubitak prirodnih resursa, zagađenje vazduha, vode, zemljišta, koje se višestruko reflektuje na zdravlje ljudi, degradaciju staništa, ugrožavanje živog svijeta, kako biljnog tako i životinjskog, uključujući i rijetke vrste.
- Lošim stanjem životne sredine i njenom neadekvatnom zaštitom najviše mogu biti oštećeni građani koji su izloženi negativnim uticajima iz životne sredine.
- Bez sprovođenja Programa monitoringa ne bi se mogla izraditi Informacija o stanju životne sredine, a samim tim ne bi postojala ni osnova za kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine i definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj

Gori.

## 2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Rezultati monitoringa će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja životne sredine. Stoga, jasno je da monitoring životne sredine postaje važan faktor u planiranju politike zaštite životne sredine, kao i pokazatelj potrebe ugradnje principa i načela zaštite životne sredine u razvojne i strateške dokumente drugih sektorskih politika, kao što su industrija, poljoprivreda, energetika i drugi.
- Kontinuirana kontrola i praćenje stanja životne sredine (monitoring životne sredine) je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list RCG", 52/16).

## 3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Objasnite preferiranu opciju?**

- Jedini način za utvrđivanje promjena kvaliteta i kvantiteta životne sredine i poređenje sa propisanim vrijednostima u različitim segmentima životne sredine, na osnovu čega se vrši identifikacija potrebnih mjera za unaprjeđenje stanja, jeste sprovođenje monitoringa i, na bazi njega, izrada godišnje informacije o stanju životne sredine. Stoga se "status quo" ne može uzeti kao prihvatljiva opcija.
- Rezultati monitoringa životne sredine će poslužiti i u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja.

## 4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**

### Donošenje

- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Program monitoringa životne sredine za 2020. godinu ima direktan uticaj na državni budžet, jer su za realizaciju istog neophodna finansijska izdvajanja, u iznosu

definisano u samom Programu, i to:

PROGRAM	IZNOS (€)
Kvalitet vazduha	271.737
Alergeni polen suspendovan u vazduh	5.000
Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu	30.000
Stanje ekosistema priobalnog mora	100.000
Stanje biodiverziteta	60.000
Buka u životnoj sredini	25.000
Stanje radioaktivnosti	35.000
Vanredni monitoring radioaktivnosti	5.000
<b>UKUPNO</b>	<b>531.737</b>

- Realizacija Programa monitoringa životne sredine može uticati na nadležne institucije u različitim oblastima životne sredine jer na osnovu rezultata ovog programa, shodno ocjeni stanja, definišu se preporuke za unaprjeđenje na osnovu kojih će se propisati određene obaveze nadležnim institucijama.
- Realizacija Programa monitoringa životne sredine će uticati na sve građane Crne Gore, jer će dati jasnu sliku o stanju životne sredine i ukazati na probleme koji postoje.
- Pozitivan uticaj realizacije Programa monitoringa ogleda se u ispunjavanju zakonskih obaveza, ispunjavanju obaveza izvještavanja prema međunarodnim institucijama, obezbjeđivanju Ustavnog prava građana o mogućnosti dobijanja informacija o životnoj sredini.
- Realizacijom mjera unaprijediće se stanje životne sredine.
- Realizacija Programa monitoringa neće izazvati troškove građanima i privredi, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu.
- Sprovođenje Programa monitoringa u potpunosti opravdava planirane troškove.
- Program utiče na tržišnu konkurenciju u smislu izbora ponuđača u okviru tenderskog procesa.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

#### 5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih

- će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog propisa potrebna su finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, kako je i navedeno u tački 4. (€ 531.737).
- Sredstva za realizaciju Programa monitoringa životne sredine se obezbjeđuju na godišnjem nivou.
- Za sprovođenje Programa monitoringa životne sredine, osim navedenih sredstava koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore, nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva, tj. implementacijom Programa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Neophodna finansijska sredstva planirana su predlogom budžeta Agencije za zaštitu prirode i životne sredine za 2020.
- Propis ne podrazumjeva donošenje podzakonskih akata.
- /
- /
- /
- /
- /

#### 6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi Programa monitoringa životne sredine nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Za donošenje Programa monitoringa životne sredine za 2020. godinu neophodno je mišljenje Ministarstva finansija.

#### 7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne očekuju se prepreke u sprovođenju Programa monitoringa životne sredine, pod uslovom da se obezbijede potrebna finansijska sredstva.
- Raspisaće se tender za izbor subjekata koji će realizovati Program, osim za monitoring kvaliteta vazduha, koji realizuje Centar za ekotoksikološka ispitivanja

Crne Gore, u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha („Sl.list Crne Gore“, br.25/10, 43/15), kao i monitoring biodiverziteta koji realizuje Agencija za zaštitu prirode i životne sredine.

- Ispunjenje ciljeva utvrdiće se u okviru Informacije o stanju životne sredine za 2021. godinu koju će pripremiti Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, na osnovu rezultata Programa monitoringa životne sredine za 2020.

Podgorica, 03.12.2019. godine

